

O PROGRAMIH OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

mag. METKA KNIFIC

V sezoni 2009/10 sem si tretjič zapored ogledala srečanja otroških folklornih skupin na območju osrednje Slovenije in Primorske. Veseli me, da je skupin, ki se prijavljajo na srečanja, zlasti v osrednji Sloveniji veliko ter da nihče od vodij (četudi so imeli to možnost) ni odklonil udeležbe na strokovnem pogovoru po prireditvi. Veseli me tudi, da je pri vseh – zlasti pa pri tistih, ki obiskujejo seminarje – viden napredek. Pri enih je bolj izrazit, pri drugih skromnejši; ne zadostuje namreč le obiskovanje seminarjev, pozorni moramo biti tudi na druge dejavnike, med katerimi je vredno opozoriti vsaj na dva. Prvi je povezan s pregledovanjem literature, lastnih raziskav na terenu in z iskanjem ustreznega gradiva za pripravo nove odrske postavitve, drug problem, ki je bolj pereč, pa je povezan z zadostno količino dovolj kakovostnih vaj, da bi odrska postavitve, ki jo vodja pripravi za svojo skupino, tudi po izvedbeni plati dobila ustrezno odrsko podobo. Kljub napredku je še vedno mogoče opaziti, da približno polovica vodij otroških folklornih skupin, ki so se predstavile na petih območnih srečanjih, svojega dela ne jemlje dovolj resno in bolj kot željam po kakovostnem poustvarjanju plesnega in drugega izročila sledi normativom v šolskem sistemu, ki vodjem otroških folklornih skupin določajo enourno tedensko šolsko obveznost, s podobno količino vaj pa se pogosto zadovoljujejo tudi v skupinah, ki delujejo v društvih. Za kakovosten odrski nastop je to najpogosteje odločno premalo, še zlasti če si vodje želijo izborov na regijska ali državna srečanja.

Prav vse otroške folklorne skupine opravljajo pomembno poslanstvo, tudi tiste, ki vadijo le enkrat na teden in so zadovoljne z odrsko manj dodelanimi programi, in tiste, ki jim je bolj kot nastop pomembno spoznavanje izročila, a na srečanjih se vre-

dnotijo predstavljene odrske postavitve, ki se jih primerja tudi s tistimi, ki so pripravljene vlagati precej več časa in delati bolje. Skrivanje za »ljubiteljstvom« zato ne koristi, niti ni potrebno – treba si je le odkrito priznati svoje zmožnosti in sprejeti izziv, da bi storili več, kot kdor koli to od vas pričakuje.

Večina otroških folklornih skupin, ki so se predstavile na območnih srečanjih Primorske in osrednje Slovenije, je v svojih odrskih postavitvah poustvarjala otroško izročilo, ustrezno prilagojene plesne odraslih, imele so ustrezno dolge, a glede na izvedbo nekoliko neprimerne programe (premalo izurjeni plesalci). Precejšen problem predstavlja zlasti kakovostna izvedba plesnega programa. Ne morem verjeti, da se vsaj večina otrok, če že ne vsi, ki se predstavljajo na odru, ne morejo naučiti teka oziroma hoje po ritmu, kajti ta predstavlja osnovo vsakega nadaljnega plesnega izražanja! Poslanstvo otroške folklorne skupine je, da na nastopu občinstvu predstavi trenutek, dogodek, izsek nekega preteklega, bolj ali manj spretno namišljenega, z otroško igro ali s plesom povezanega dogajanja. To je resnično odgovorno delo, in kdor se ukvarja s tem, dobro ve, da mora vodja skupine obvladati različna področja, brez dvoma pa mora največjo pozornost posvečati plesu. Delo nekaterih otroških folklornih skupin, ki so se letos predstavile na državnem srečanju, je pokazalo, da je mogoče sestaviti in predstaviti odrsko postavitve, katere vsebina in izvedba bo gledalca premamila tako močno, da ne bo odvrnil pogleda in se bo za trenutek odmaknil od sodobnosti ter se vsaj v mislih premaknil v drug čas in prostor.

Še nekaj besed o videnih srečanjih. V Novi vasi je bila kakovost vseh, ki so se predstavili, solidna – ni bilo ne izrazito slabih in ne izjemno dobrih skupin, srečanje v Ivančni Gorici, kjer sem bila vesela, da se je kljub posameznim nedoslednostim videlo, da vodje skupin poznajo poslanstvo folklorne dejavnosti, da znajo delati dobro in da so pripravljene vlagati več časa, kot od njih pričakujejo »nadrejeni« v šolah in društvih, pa je bilo najboljši izmed vseh. Skupine, ki so se predstavile v Sori pri Medvodah, so bile glede na kakovost zelo različne – med njimi take, ki že leta delajo dobro, in take, ki kljub dolgoletnemu delovanju še vedno ne morejo pripraviti kakovostnega progra-

Otroška folklorna skupina iz Šmartnega pri Litiji, ki je kot domača skupina sodelovala na regijskem srečanju otroških folklornih skupin v Šmartnem pri Litiji.

(Foto: Janez Eržen, Šmartno pri Litiji, 10. 5. 2010.)

Otroška folklorna skupina iz Račne na regijskem srečanju otroških folklornih skupin v Šmartnem pri Litiji.

(Foto: Janez Eržen, Šmartno pri Litiji, 10. 5. 2010.)

ma. Srečanja v Ljubljani in Portorožu sta bili manj kakovostni, nedoslednosti pa je bilo mogoče opaziti ali pri izvedbi ali pa že pri sestavi programov.

Če bi skupine želele biti še boljše, bi verjetno potrebovale predvsem nekaj zelo temeljitih vaj, na katerih bi bila ustrezna pozornost posvečena pomanjkljivostim, na katere večkrat opozarjamo strokovni spremljevalci, predvsem pa izvajanju samega plesa! Pomanjkljivosti imamo vsi, nekaterim se teže izognemo kot drugim, a z veliko volje se da vse – v to verjamem! Vodje se morajo v tem primeru odreči nekaterim svojim drugim željam in potrebam, pri svojem delu morajo biti dosledni, avtoritarni in prilagodljivi hkrati, v sebi pa morajo skrivati nekaj pedagoških trikov, ki bodo otroke privabljali k folklorni dejavnosti.

Naj delo, trud, znanje, izobraževanje ... prinesejo sadove dela in dokažejo, da želimo delati dobro in da delamo dobro. Vsekakor cenim, zelo cenim vodje folklornih skupin, ki vsako leto ustvarijo novo odrsko postavitev (tako otroško kot odraslo), in menim, da njihovo delo lahko najbolj ustrezno vrednotijo tisti, ki tudi sami znajo ustvariti kakovostno odrsko postavitev. Ob potrebi po svetovanju in vrednotenju pa se moramo vsi zavedati, da je treba »delati za svojo dušo«. Če ne delaš za svojo dušo, ne boš nikoli zadovoljen. Kot se vsi dobro zavedamo, gre pri folklorni dejavnosti res za ljubiteljsko dejavnost – za dejavnost torej, ki jo *ljubimo* tisti, ki ustvarjamo programe, in tudi tisti, ki smo kdaj pa kdaj postavljeni v nevhvaležno vlogo strokovnih spremljevalcev. Ko je ob druženju z otroki duša potešena, si zadovoljen, umirjen in delo dobi pomen! S tem bomo osebno rasli, družba pa bo dvignila mnenje o kakovosti naših programov.

Mladinska folklorna skupina iz Sore pri Medvodah na regijskem srečanju otroških folklornih skupin v Šmartnem pri Litiji. (Foto: Janez Eržen, Šmartno pri Litiji, 10. 5. 2010.)

S seminarja za razvoj plesnosti. (Foto: Janez Eržen, Maribor, 13. 3. 2010.)